

Stichting Tobiasschool Amsterdam
Amsterdam

JAARVERSLAG 2016

Stichting Tobiasschool Amsterdam
Rietwijkerstraat 55
1059 VX Amsterdam

INHOUDSOPGAVE

A	BESTUURSVERSLAG	PAGINA
	Bestuursverslag	1
	Financiële positie	22
	Resultaat	23
	Kengetallen	24
B	JAARREKENING	
B1	Grondslagen voor de jaarrekening	25
B2	Balans per 31 december 2016	28
B3	Staat van baten en lasten 2016	30
B4	Kasstroomoverzicht 2016	31
B5	Toelichting op de onderscheiden posten van de balans	
1.2	Materiële vaste activa	32
1.5	Vorderingen	33
1.7	Liquide middelen	33
2.1	Eigen vermogen	34
2.2	Voorzieningen	34
2.4	Kortlopende schulden	35
	Model G: doelsubsidies OCW	36
B6	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	37
B7	Overzicht verbonden partijen	38
B8	Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	
3.1	(Rijks)bijdragen OCW	39
3.2	Overige overheidsbijdragen	39
3.5	Overige baten	39
4.1	Personele lasten	40
4.2	Afschrijvingslasten	40
4.3	Huisvestingslasten	41
4.4	Overige instellingslasten	41
4.4	Leermiddelen	41
5	Financiële baten en lasten	42
	WNT	43
	Gebeurtenissen na balansdatum	44
C	OVERIGE GEGEVENS	
C1	Controleverklaring	45
C2	(Voorstel) bestemming resultaat baten en lasten	49
	BIJLAGE(N)	
D1	Gegevens over de rechtspersoon	50

Bestuursverslag en verslag toezichthoudend bestuur 2016

Stichting Tobíasschool Amsterdam

Rietwijkerstraat 55
1059 VX Amsterdam
tel. 020 – 57 97 295
fax 020 – 669 73 81
e-mail: tobiasschool@tobiasschool.nl

BESTUURSVERSLAG EN VERSLAG TOEZICHTHOUDEND ORGAAN 2016

Voorwoord	3
Bereikbaarheidsgegevens van het bestuur	
Organisatie	4
Kernactiviteit	
Het goede van drie stromen combineren	
Het centrale motief in al het Vrijeschool onderwijs	
Bestuur	6
Juridische structuur en organisatiestructuur	
Kernactiviteiten en organisatiedoelen	
Ontwikkelingen	8
Stichtingsbeleid	
Inspectieoordeel	
Ouderbijdragen	
Onderwijskundig beleid/kwaliteitsbeleid	
Onderwijsprestaties/klachten	
Medezeggenschap en horizontale verantwoording	
Communicatie	
Samenwerking	
Regionale samenwerking	
Samenwerkingsverband	
Personeelsbeleid	
Huisvesting	
Toegankelijkheid en toelatingsbeleid	
Personeel	
ICT	
Financiën	
De toekomst 2016-2018	11
Leerlingen, onderwijs en cultuur	
Personeel en organisatie	
Huisvesting	
Samenwerking	
Raad van toezicht (toezichthoudend bestuur)	13
Financieel beleid	16
Bekostigingsgrondslag	
Kengetallen	
Risico	
Balans	
Baten en lasten	
Analyse financiële positie t.o.v. begroting	
prestatiebox	
Treasury management	
Samenwerkingsverband	
Toekomstige financiële ontwikkelingen	

VOORWOORD

Het jaar 2016 was het eerste volle jaar waarin er in ons volledig opgeknapt gebouw, aan de Rietwijkerstraat, kon worden gewerkt. Een gebouw dat aangepast is aan de wensen voor modern Vrijeschool onderwijs.

Onderwijskundig gaat het goed en de belangstelling van leerlingen en ouders voor onze (Speciaal Basis Onderwijs SBO) Vrijeschool is groot. Er waren ambities geformuleerd die recht doen aan de positie van de school in een sterk in beweging zijnd (Amsterdams) onderwijsveld: Een onderwijsveld dat zich op het "Passend Onderwijs" richt. Dat heeft er o.a. toe geleid dat alle geledingen in gesprek met het SWV Amsterdam-Diemen vlak voor de zomer hebben besloten, binnen de Tobiasschool ruimte te maken voor een extra groep schooljaar 2016-2017. De Tobiasschool blijft financieel in de pas lopen. Dit ondanks de investering die gedaan is in een nieuwe groep (personeel en materieel), ondanks het gure begrotingsklimaat waar Nederland in lijkt te zijn beland. Dit bestuursverslag bevat de volgende elementen: beleidskeuzes, naast onderwijskundige ontwikkelingen en de financiële ontwikkelingen (o.a. financieel jaarverslag met continuïteitsparagraaf).

Frank Bronkhorst
Directeur/bestuurder

Bereikbaarheidsgegevens van het bestuur.

Het bestuur bestaat uit:

Dhr R. Regter	toezichthoudend bestuurder (voorzitter)
Dhr H. Hiep	toezichthoudend bestuurder (penningmeester)
Mevr. A. van Hedel	toezichthoudend bestuurder (lid/secretaris RvT)
Dhr. F. Bronkhorst	directeur/uitvoerend bestuurder

Stichting Tobiasschool Amsterdam
p/a Rietwijkerstraat 55
1059 VX Amsterdam
tel. 020 – 57 97 295
fax 020 – 669 73 81
e-mail: tobiasschool@tobiasschool.nl

ORGANISATIE

Uit de geestelijke wereld is dit kind tot ons neergedaald.

Wij mogen zijn raadselen helpen oplossen,

Van dag tot dag, van uur tot uur.

Vrij vertaald naar Rudolf Steiner

Kernactiviteit

De kernactiviteit van de stichting is het verzorgen van onderwijs op basis van de pedagogische beginselen van Rudolf Steiner, resulterend in een specifieke SBO school in Amsterdam.

Zorg krijgt op onze school veel aandacht. Veel leerlingen hebben specifieke problemen en problemen samenhangend met hun ontwikkeling. Op de Tobiasschool wordt de zorg gerelateerd aan de pedagogiek van de Vrijeschool en aan aspecten van het Speciaal Onderwijs. De Tobiasschool is sterk verbonden met de VMBO-Tobiasschool tussenvoorziening. De scholen delen visie, personeel en schoolgebouw. De gedachten over zorg zijn door bovenstaande ontwikkelingen beïnvloed.

De Tobiasschool is een SBO school behorend tot het primair onderwijs. Wij bieden extra zorg aan de leerlingen. Het is een kleine school met in begin 2016, 3 groepen, met in totaal 48 leerlingen. Met het besluit een extra groep uit te breiden is het leerlingaantal in 4 groepen naar 63 gegaan. Het onderwijs vindt plaats in kleine groepen van maximaal 16 leerlingen.

Het hoofdgebouw was in oktober 2015 gereed. In dit nieuwe gebouw is er gebruik gemaakt van de mogelijkheid uit te breiden van 3 naar 4 groepen.

De school wil dat de leerlingen zich zo breed mogelijk ontwikkelen op basis van de uitgangspunten van de Vrijeschool. Naast de theoretische vakken is er ook veel ruimte voor kunstzinnige vorming en praktische vakken, die wij geïntegreerd aanbieden. Wij streven er naar om leerlingen, wanneer mogelijk, terug te plaatsen naar het reguliere onderwijs. De Tobiasschool neemt in het kader van het vormgeven van Passend Onderwijs deel aan het samenwerkingsverband Amsterdam-Diemen. Dit samenwerkingsverband komt voort uit het voormalige samenwerkingsverband (SWV) Zuid.

De Tobiasschool probeert het goede van haar drie stromen te combineren

- Invloeden vanuit het Vrijeschool onderwijs:
Het leren met hoofd, hart en handen met als basis het mensbeeld vanuit de antroposofie.
- Invloeden vanuit het Speciaal Onderwijs:
Structuur, kleinschaligheid, geborgenheid en professionele zorg om zeer gedifferentieerd het individuele ontwikkelingsproces op gang te helpen en uit te bouwen.

- Invloeden vanuit de Voortgezet Onderwijs van Amsterdam (VOvA):
Structuur van de zorg, afspraken rond veiligheidsregistratie, plannen, samenwerking en expertiseoverdracht binnen het VOvA en doorlopende leerlijnen naar het MBO.

Het centrale motief in het Vrijeschool onderwijs

Kind mogen zijn om mens te worden, worden wie je bent. De aandacht gaat vooral uit naar het unieke van iedereen. Goed onderwijs is niet het vullen van een emmer, maar het ontsteken van een vuur. In een ieder zit iets zeer eigens *ingewikkeld*, wat tijdens het opgroeien weer moet worden *ontwikkeld*.

Religiositeit, een grondhouding van openheid, verwondering en respect zit verweven in de school en schoolloopbaan. Met bijvoorbeeld de viering van het jaarverloop en de zorg voor de omgeving willen we een warme belangstelling voor de wereld en mensen om ons heen opwekken.

We streven naar een ontwikkeling tot vrijheid in "denken, voelen en willen" voor een veelzijdige groei van de persoonlijkheid. Cognitieve, kunstzinnige, praktische, motorische en sociale vorming krijgen daarbij gelijkwaardig aandacht. Het 'periodeonderwijs' en de vele praktische vakken geven veel ruimte aan het meervoudig verbinden met de lesstof. Methodes dienen daar als hulp, niet als voorschrift of keurslijf want 'dat werkt dodend voor creativiteit en eigen initiatief' (J. Blokker).

Het gaat om doorlopende leerwegen die door merkbare resultaten zelfvertrouwen geven. De leerstof wordt opgevat als ervarings- en ontwikkelingsstof. Het verbeteren van sociale vaardigheden en zelfstandigheid dragen bij tot levensvertrouwen. Praktische vorming resulteert in het ervaren van en het zorgvuldig omgaan met de materiële wereld in relatie tot zichzelf en anderen. Kunstzinnig werken draagt bij aan de uiting van de ik-kracht en het verwezenlijken en verwerklijken van de biografie. De mentor begeleidt een klas meerdere jaren.

"Verbinding en ontmoeting, samenleven met de hele schoolgemeenschap, de veilige en persoonlijke band met de leerkracht". In zo'n pedagogisch klimaat van angstvrij leren verwachten we dat de leerlingen opbloeien. De Tobiasschool richt zich primair meer op de biografie, de ontwikkeling van de persoon in het algemeen. Carrière en prestaties die nuttig zijn voor de maatschappij vormen daarvan een onderdeel en vloeien hieruit voort zonder een op zichzelf staand doel te zijn.

De Tobiasschool staat voor:

1. een kleine school waar iedereen elkaar kent
2. kleine groepen, waarin faalangst, concentratiestoornissen en emotionele labiliteit beter kunnen worden opgevangen en kunnen worden begeleid
3. veel aandacht voor het leren – door – doen
4. zowel bewegingsonderwijs als kunstzinnige vorming, hiervoor wordt in het lesrooster veel tijd ingeruimd

BESTUUR

Juridische structuur en organisatiestructuur

Het bevoegd gezag is het bestuur van de Stichting Tobiasschool Amsterdam. Zij is het bestuur van de éénpitter, Tobiasschool Amsterdam, een SBO school.

In 2011 is er in het kader van Code Goed Bestuur, in samenwerking met het VBS, vormgegeven aan een nieuwe bestuursorganisatie (one-tier model). In augustus 2011 is deze notarieel vastgelegd.

Het Algemeen bestuur (AB) bestaat uit een toezichthoudend deel, bestaande uit 3 leden, en één directeur bestuurder.

De directeur van de Tobiasschool is tevens uitvoerend bestuurder, zoals vastgelegd in de gewijzigde (2011) statuten en het bestuursreglement. De directeur/bestuurder is in deeltijdbetrekking (0,2 fte), en tevens schoolleider van de afdeling VO (0,8 fte).

Gemiddeld zes keer per jaar wordt er vergaderd met directie en bestuur. Het toezichthoudend deel van het Bestuur heeft toezicht gehouden op de naleving van de wettelijke verplichtingen en de rechtmatige verwerving en aanwending van de middelen, zij doet dat vanuit een RVT rol. Daarvoor zijn documenten opgesteld. Kwaliteit van onderwijs inclusief de resultaten maken uiteraard onderdeel daarvan uit.

In één gebouw, voortgekomen uit de SO-SVO Tobiasschool, bevindt zich naast de SBO Tobiasschool, de VMBO/Tobiasschool tussenvoorziening. Dit VMBO valt onder de verantwoordelijkheid van de directie VMBO van het VOvA, onderdeel van het ROCvA. Om te waarborgen dat de Vrijeschool – identiteit en de eenheid van onderwijs tussen Speciaal Basisonderwijs en Voortgezet Onderwijs in stand kunnen blijven is er een steunstichting (STIA). Deze steunstichting richt zich vooral op de afstemming tussen de beide schoolorganisaties alsmede op het “oplossen” van specifieke problemen bij deze afstemming. Het Bestuur van de Stichting Tobiasschool Amsterdam neemt deel aan deze stichting. Het STIA vergadert ten minste één keer per jaar. De rechtsverhouding, bevoegdheden en taken tussen de besturen en de andere organisatieorganen en functionarissen van de school zijn nader uitgewerkt. Vanaf 2013 is er gesproken over de (ver)nieuwbouw. De beschikbare financiële middelen zijn inmiddels ingezet, er is binnen begroting gebouwd, o.l.v. het ROCvA onze samenwerkingspartner via het VO.

Kernactiviteiten en organisatiedoelen.

Het bestuur vergadert eenmaal per zeven weken, met uitzondering van de zomermaanden. In 2016 vonden er zeven vergaderingen plaats.

Belangrijke onderwerpen die in 2016 in de bestuursvergaderingen aan de orde kwamen:

- afronding (ver)nieuwbouw: bouwtechnisch en juridisch
- goedkeuring begroting

- goedkeuring jaarverslag
- bewaken van strategisch meerjarenplan met als basis Schoolplan 2015-2019, dat uitgewerkt wordt tot een integraal beleidsplan
- code Goed Bestuur
- positie SBO: passend onderwijs, leerlingenaantallen
- bestuurlijke samenwerking binnen Amsterdam
- bestuurlijke samenwerking VOvA/ROCvA
- personeel/scholing: i.s.m. de VO afdeling werkconferentie
- pedagogische lijn: handelingsgericht werken (HGW)
- personeel: pensionering, extra inzet, scholingsplan
- RVT: schoolbezoek/klassenbezoek
- handboek kwaliteitszorg: LVS (ParnasSys)
- uitbreiding van 3 naar 4 klassen
- school ondersteuningsplan (SOP)
- voorbereiding schoolbezoek inspectie 2017

Het Algemeen bestuur kent de volgende taken:

- het geeft de directeur ruimte uitvoering te geven aan het voorgenomen beleid
- het bewaakt de beleidslijnen
- het stuurt op richtinggevende beginselen
- het probeert op afstand te werken
- het neemt twee maal per jaar deel aan een Beleidsvergadering
- het stelt de jaarrekening en begroting vast
- evalueren/bijstellen van de begroting
- stelt het algemeen beleid vast
- bewaakt de kwaliteit van het onderwijsproces m.b.v. en i.s.m. de directie

Beleidsvergadering.

Het bestuur treedt in overleg met directie en team gedurende de zogenaamde beleidsvergadering. Tijdens die vergadering zijn ook aanwezig de directie VOvA en personeel van de afdeling voortgezet onderwijs (VO). Tijdens de vergaderingen in 2016 is voornamelijk gesproken over interieurwensen/afstemming voorzieningen, de wel/niet groei van het SBO, CAO en scholing. Tijdens deze vergaderingen staat centraal hoe de missie en visie van de school naar beleid doorvertaald kan worden.

Bestuurlijk komen daar de doelstellingen uit voort:

- De visie t.a.v. Vrijeschool pedagogie als uitgangspunt hanteren bij de professionalisering van leerkrachten. Door leerkrachten de kans te geven zich te ontwikkelen
- het SBO en VO (ander bestuur) bijeen houden in één gebouw
- verhouding SBO en VO (ongeveer 1:3) in stand houden
- pedagogische Vrijeschool visie als uitgangspunt blijven hanteren
- aandacht voor de kwetsbaarheid van de kleine school (SBO en VO samen maximaal 250 leerlingen)
- eenheid in de pedagogische en didactische structuur steunen

- verbondenheid/uitwisseling met andere Vrijescholen bevorderen
- vernieuwbouw, aanpassingen gebouw aan de tijd en pedagogische wensen en visie
- aandacht voor positionering in passend onderwijs

ONTWIKKELINGEN

De belangrijkste beleidspunten van de bestuurder blijven de verbetering van de onderwijsresultaten en het verzorgen van een stabiel Kwaliteitsbeleid, Personeelsbeleid en Samenwerking met alle geledingen en derden.

Stichtingsbeleid

In 2016 is er hard gewerkt aan het afronden van de bouw. Verdere ambities die geformuleerd zijn: uitbreiding met een groep en het implementeren van pedagogische en personele consequenties.

Inspectieoordeel

In 2013 is er door de inspectie een stelselonderzoek uitgevoerd. Uit het onderzoek is gebleken dat de Tobiasschool nauwelijks tekortkomingen kent. Daarbij zijn ook de wettelijke voorschriften gecontroleerd. Het reeds toegekende basisarrangement is in 2015 en 2016 gehandhaafd. Eind 2016 is de aankondiging gedaan dat begin 2017 er een (vernieuwd) inspectiebezoek gepland wordt.

Ouderbijdragen

De Tobiasschool heeft in 2016 geen ouderbijdragen geïnd. De bijdragen van het Rijk en Gemeenten bleken, naast een interne kostenbesparing in de samenwerking met de VO afdeling, voldoende om een goede bedrijfsvoering te waarborgen.

Onderwijskundig beleid/kwaliteitsbeleid

In 2016 is het handeling gericht werken (HGW) verder vormgegeven, met extra aandacht voor differentiëren (groep doorbroken), leerstijlen en leertempo. Er is gestart met scholings- en implementatie traject t.b.v. sociaal emotionele ontwikkeling.

De financiering van leerlingen, met voorheen een leerling gebonden financiering (LGF), is nu volledig weggevallen. Met ouders werden afspraken gemaakt over aanpassingen in de begeleiding, in het kader van Passend Onderwijs. I.v.m. het verder ontwikkelen en waarborgen van meetbare resultaten was er in 2015 gekozen voor een overstap naar ParnasSys. Een leerlingvolgsysteem waarmee de school zich aansloot bij Amsterdamse SBO afspraken. In 2015 waren alle gegevens overgezet in het nieuwe systeem en heeft het team ook de sociale vaardigheidscomponent geïmplementeerd (ZIEN). In 2016 heeft aanvullende scholing van het personeel plaatsgevonden en is het systeem aangepast aan de wensen/vraag van het team.

Onderwijsprestaties/klachten

De inspectie heeft geconstateerd dat de onderwijsprestaties van de SBO school aan de eisen van de Wet op het Basisonderwijs voldoen.

De Stichting Tobiaasschool Amsterdam is aangesloten bij de Landelijke Klachtencommissie voor het Algemeen Bijzonder Onderwijs: LKC, Postbus 95572, 2509 CN Den Haag. Tel. 070-3315215.

De Tobiaasschool, directie en RVT, heeft in 2016 geen klachten ontvangen. Voor verdere informatie omtrent de klachtenafhandeling zie de schoolgids 2016-2017 op de site van de Stichting Tobiaasschool Amsterdam.

Medezeggenschap en horizontale verantwoording

Met de ouders zijn op algemene ouderavonden, klassenouderavonden en MR overleg diverse beleidsonderwerpen aan de orde geweest.

Communicatie

Naast het organiseren van ouder/infoavonden (klas gebonden en thema avonden), is de SBO website gekoppeld aan de VO website waar periodiek schoolbrede informatie wordt geplaatst. Verder verschijnt er 6/7 keer per jaar een nieuwsbrief met zowel algemene schoolinformatie als specifieke klasseninformatie.

In 2013 is er, in samenwerking met het VO, een boek uitgegeven: Als leven en leren niet vanzelf gaan door M. Seelen, uitgave Pentagon, ISBN 9 789072 052988. In 2014 is het boek als PR middel ingezet bij bijeenkomsten. In 2017 zal er een aanvulling worden gepubliceerd m.b.t. de (ver)nieuwbouw.

Samenwerking

Daar de SBO school en het VO, in praktijk, als één school functioneren, is er veel overleg over visie, pedagogiek, gebouw en zijn er natuurlijke banden. Er is een gedeelde visie, een een schoolgedachte en de scholen delen hetzelfde gebouw.

Enkele collega's (o.a. de directeur) werken voor beide scholen. Er is op pedagogisch niveau éénmaal per week een gezamenlijk overleg.

Bestuurlijk is er, door middel van de STIA minstens één maal per jaar een gezamenlijk overleg.

De Tobiaasschool heeft een samenwerkingsoverleg, op bestuurlijk niveau, met de stichting Geert Groote School en stichting Parcivalschool Amstelveen voorlopig stopgezet. Met het VO zal na de afronding van de bouw, gesproken worden over het wel/niet aanpassen van de samenwerkingsovereenkomst (STIA).

Regionale samenwerking

De directeur/bestuurder is actief in het SBO-werkverband afdeling A'dam. Hij heeft structureel overleg met de vertegenwoordigers van de wethouder onderwijs van de centrale stad. Hij is lid van de Algemene Vereniging voor Schoolleiders en de PO-raad. De school is tevens lid van de coöperatie.

Samenwerkingsverband

De Tobiasschool, in de persoon van directeur en intern begeleider (IB-er), neemt actief deel aan het vormgeven van passend onderwijs in SWV Amsterdam-Diemen. De directie van het SWV heeft de Tobiasschool bezocht in 2016, i.v.m. het uitwisselen van kennis omtrent de positie van het SBO in Amsterdam. Uit de gesprekken is o.a. het besluit voort gekomen om een extra klas in te richten.

Personeelsbeleid

Het ziekteverzuim was in 2016 laag (onder de 5%). Wel is er een collega, door een ongeval, langdurig in de ziektewet terecht gekomen.

Achmea Vitale (ARBO dienst) heeft de directie bij het begeleiden van de zieke werknemer bijgestaan, er is verder een tweede spoor gestart. De communicatie verliep goed en alle partijen gaan er van uit dat het gaat lukken de werknemer weer 100% terug te laten keren in het werkproces. In 2016 heeft er een tweedaagse conferentie plaatsgevonden, i.s.m. het VO.

Huisvesting

De huisvesting is, voor het SBO deel, een verantwoording van de stichting Tobiasschool Amsterdam, het stadsdeel (monumentenzorg) en de centrale stad (DMO). Als medegebruiker van het gebouw is er veelvuldig overleg met het voor het VMBO verantwoordelijke VOvA. Het VOvA is, evenals het SBO, gekoppeld aan de centrale stad. De VOVA is voortrekker in onderhoud en planning. In 2015 is (start 2009) de (ver)nieuwbouw gereed gekomen.

Tussen de directie en administratie van het SBO en directie en ondersteunende diensten van het VMBO vindt regelmatig overleg plaats over gebruik/beheer van het gebouw.

Jaarlijks vindt er een afrekening plaats m.b.t. de gebouwkosten. In de jaarrekening, m.b.t. aanschaf van nieuwe materialen, was al enkele jaren rekening gehouden (positief saldo, sparen) met de inrichting van de (ver)nieuwbouw. In 2016 hebben er nog verrekeningen m.b.t. de (ver)nieuwbouw en de gebruikskosten plaatsgevonden.

Toegankelijkheid en toelatingsbeleid

SBO scholen staan in heel Nederland onder druk door de herschikking van het basisonderwijs en het SO, het zogenaamde Passend Onderwijs. Leerlingenstromen nemen mogelijk af, Passend Onderwijs moet worden vormgegeven en de positie van SBO scholen moet daarbij opnieuw worden bekeken.

De Tobiasschool neemt actief deel aan het vormgeven van passend onderwijs in het SWV Amsterdam-Diemen en is tevens actief in het SBO-werkverband.

Prognoses van het VBS lieten zien dat het leerlingenaantal op de Tobiasschool zich, ondanks de stedelijke terugloop en de beperkende maatregelen van het leerlingenvervoer, zou stabiliseren op 42/44 leerlingen. Voordelen in het profiel van de Tobiasschool, in de positionering/ ontwikkeling van het passend onderwijs/SWV zijn: kleine

school, specifiek vrijeschool onderwijs voor SBO leerlingen, visie, (ver)nieuwbouw en één school met het VO (doorlopende leerlijn). Het bestuur heeft a.d.h.v. deze gegevens zijn beleid steeds geformuleerd. Voor het SWV en ouders is m.n. het één school zijn met het VO, met een doorlopende leerlijn aanleiding geweest om het SBO te vragen met een klas te groeien. In 2016 is het bestuur daar akkoord mee gegaan, bereid daarmee de (voor)investering te doen. De Tobiasschool is tot op heden een grootstedelijke voorziening.

Personeel

Als Tobiasschool samenwerkend met de VOvA Tobiasschool is het belangrijk, voor werknemers die bij beide scholen werken, een eenduidig en consistent personeelsbeleid te hebben. In 2016 werd het verder vorm gegeven, uitgaande van een professionaliteitsscan en het daaruit voortkomende nieuwe scholingsplan. In 2017 staat er een MTO gepland. In 2013 is uitvoering gegeven aan de functiemix. In 2014 zijn mogelijke risico scenario's opgestart, in de richting van een (personele) bestuursbegroting/bestuursformatieplan. In 2016 zijn stappen gezet om tot uitvoering van de nieuwe CAO te komen. Door het moeten uitvoering geven aan de WWZ konden helaas vertrouwde "vaste" invallers niet meer worden ingezet. Er is vaker gebruik gemaakt van (duurdere) flexibele externe inhuur.

Met de groei van de Tobiasschool is er ook extra personeel aangetrokken. Het werd begeleid (intern en extern).

ICT

In de (ver)nieuwbouw is er onder leiding van het ROCvA (verbonden aan het VOVA) een goede infrastructuur aangelegd. De ICT voorzieningen voldoen nu aan de vragen van deze tijd: helpdesk, wifi, tablets, digibord en beamer. Een scholingstraject is in 2016 opgestart en vraagt veel aandacht.

Financiën

Zoals uit het bestuursverslag en de jaarrekening blijkt, kenmerkt de Tobiasschool zich door een onderwijskundig en beleidsmatig stabiel beleid. Dit vanuit een gezonde financiële huishouding die het mogelijk heeft gemaakt een investering in de toekomst te doen, zoals de (ver)nieuwbouw. Grote veranderingen, waar risico's aan kleven, zoals een extra klas, kunnen weloverwogen worden genomen. In de financiële paragraaf wordt het één en ander verduidelijkt.

DE TOEKOMST 2016 – 2018

Er werd al jaren gestuurd op een leerlingenaantal van rond de 44. Tot nu toe lukte het zonder al te veel kunst- en vliegwerk, rond de 48 leerlingen onderwijs uit te komen, ondanks dat de afgelopen jaren gemiddeld 13

kinderen de school aan het eind van het jaar verlieten. Nu is er in 2016 (1 oktober telling) een leerlingenaantal van 63. Dit besluit is in overleg met alle geledingen genomen. Het bestuur geeft daar mee gehoor aan een wens van SBO, VO en SWV. Wij hopen dit leerlingenaantal in de toekomst te continueren. Er is geen ambitie (en geen fysieke ruimte) om met nog een groep te groeien.

Het onderwijs is voldoende van kwaliteit (inspectie). Er wordt hard gewerkt door ons zorgteam om de kwaliteit te handhaven, o.a. is er een veiligheidsplan geschreven en inhoudelijk getoetst. Ons streven is erop gericht om te voldoen aan de door de inspectie gestelde nieuwe eisen (zelfreflectie), zodat vernieuwend Vrijeschool onderwijs kan worden geboden in een kleinschalige organisatie.

Er is financiële ruimte om het personeelsbestand te garanderen, te investeren in vernieuwende methoden en er is flink geïnvesteerd in de voorwaardensfeer van de (ver)nieuwbouw. Er wordt taakstellend begroot en begrensd en er vindt sturing op de uitgaven plaats.

Leerlingen, onderwijs, cultuur

Het aantal leerlingen dat zich heeft aangemeld was groter dan onze opname capaciteit. Wij hebben leerlingen doorverwezen naar de Stichting Kolom.

Er hebben zich weer meer Vrijeschoolleerlingen aangemeld.

Bezoekende ouders waarderen m.n. de rust in de school, de sfeer van het gebouw en de betrokkenheid van leerkrachten.

De school heeft regelmatig gebruik gemaakt van het stedelijke culturele en kunstzinnig aanbod.

Personeel en organisatie

Er is sprake van continuïteit in het lerarenkorps. Na het vertrek van twee ervaren docenten, is er binnen de scholing extra aandacht besteed aan de achtergronden van Vrijeschoolonderwijs en antroposofie. Het HGW en de sociaal-emotionele ontwikkeling waren speerpunt in de ontwikkeling. ICT- vaardigheden vragen daarbij nog wel extra aandacht.

Huisvesting

De Tobiaschool is supertrots op haar nieuwe huisvesting. Lokalen zijn modern, gezond en goed geoutilleerd.

Samenwerking

Binnen het complexe krachtenveld van het Amsterdamse primaire onderwijs draagt de Tobiaschool zijn steentje bij. In alle geledingen wordt volop overleg gevoerd over kwaliteit en positie van de school. Een informatief boek met als titel "als leven en leren niet vanzelf gaan" over de school is in 2013 uitgegeven.

Om binnen het samenwerkingsverband een duidelijke positionering in te nemen is er een School Ontwikkel Plan (SOP), dat steeds up to date wordt

gemaakt, volgens o.a. de richtlijnen van de PO-raad en SWV Amsterdam-Diemen.

RAAD VAN TOEZICHT

De Raad van Toezicht bestond in 2016 uit de volgende personen:

Roel Regter	voorzitter Raad van Toezicht
Hans Hiep	vice-voorzitter en penningmeester
Ans van Hedel	secretaris

De leden van de Raad van Toezicht zijn allen voor het eerst benoemd in 2011 volgens het protocol van de Code Goed Bestuur. Het protocol van af- en opvloeiing, vastgesteld binnen het beleid, is van toepassing.

De Raad Van Toezicht richt zich in haar uitvoering op de volgende permanente taken:

- . toezicht op de algemene gang van zaken
- . bestuursverslag 2016 en de goedkeuring ervan
- . begroting 2016 en 2017 de jaarrekening 2016, de meerjarenbegroting en de goedkeuring daarvan
- . werkgeverstaak voor de bestuurder/directeur

Verslag vanuit RVT.

Het jaar 2016 heeft vooral in het teken gestaan van het "eigen" maken van de (ver)nieuwbouw van de school. Het gebouw is op de buitengevel na volledig vernieuwd; door dit feit is de school nog steeds een gebouw dat past in de buurt. Door de (ver)nieuwbouw zijn de "leermogelijkheden" in velerlei opzichten verrijkt.

Het gebouw geeft een visuele doorkijk, waardoor alle onderdelen van het onderwijs een organisch geheel vormen. Zo is het speciaal basisonderwijs en het voortgezet onderwijs zichtbaar verbonden met elkaar. De doorgaande lijn tussen basisonderwijs en voortgezet onderwijs wordt hierdoor "logisch" ondersteund.

In de lokalen voor het speciaal basisonderwijs zijn de attributen zo ingericht dat meerdere didactische werkvormen en leeractiviteiten tegelijkertijd kunnen plaatsvinden. Hierdoor zijn individuele – en groepsactiviteiten in uitgebreide zin mogelijk.

Binnen de lokalen zijn multifunctionele activiteiten onderdeel van het lesprogramma, maar ook uitwisselingen tussen groepen en leeftijdsgroepen kunnen eenvoudig plaatsvinden.

Ook in de algemene ruimte van de school kunnen nog individuele lesprogramma's worden uitgevoerd.

De Raad van Toezicht is zeer verheugd over de schier onuitputtelijke mogelijkheden die het schoolgebouw te bieden heeft.

In het algemeen kan worden gesteld dat de visuele verbinding van de school en de mogelijkheden tot auditieve afsluiting van de afzonderlijke ruimten een geheel nieuwe en rustige uitstraling van de school met zich mee heeft gebracht.

En dat is goed zichtbaar in het gedrag van de leerlingen.

De leerkrachten hebben gezien het voorgaande goede mogelijkheden om de persoonlijke ontwikkelingsprocessen te stimuleren, zodat individuele ontwikkelingen in persoonlijk en sociaal opzicht kunnen worden gestimuleerd en kunnen worden geregistreerd.

De Raad van Toezicht van de Tobiasschool richt zich specifiek op die aspecten van de school die nodig zijn om verantwoord toezicht te kunnen houden. Deze aspecten zijn voorbereid en ontwikkeld in 2014. Vanaf 2015 maken diverse onderwerpen structureel deel uit van de vergaderingen van het Algemeen bestuur.

De verantwoording van het spectrum van aandachtspunten zijn terug te vinden in de checklist van het model dat onlangs is opgesteld door de Raad van het Primair Onderwijs.

Naast de eigen waarneming van de Raad van Toezicht in het algemeen bezoekt de Raad van Toezicht regelmatig de school waaronder ook de diverse klassen, raadpleegt de Raad van Toezicht de diverse documenten die van belang zijn voor het doen van adequate conclusies en bevraagt de Raad van Toezicht de bestuurder. De directeur-bestuurder overlegt in elke vergadering van het Algemeen Bestuur de nodige ter zake doende documenten; ook wordt de nodige informatie verstrekt over de tussen de vergaderingen liggende periode.

Afhankelijk van de functie in de Raad van Toezicht worden incidenteel door de leden diverse projecten bezocht, zo ook belangrijke overleggen met ouders, MR-leden en commissies c.q. samenwerkingsverbanden. Vanuit de ongedwongen sfeer binnen de Tobiasschool wordt er met docenten gesproken c.q. geëvalueerd en of nabesproken.

De Raad Van Toezicht is van mening dat zij door bovenstaande handelwijze een betrouwbaar beeld over de gang van zaken op de Tobiasschool krijgt en heeft gekregen.

In grote lijnen zijn de te volgen onderwerpen (volgens advies PO-raad gescreend) de volgende:

Onderwijskwaliteit.

De Raad van Toezicht (RvT) heeft een positief beeld over de maatschappelijke meerwaarde van de Tobiasschool. Er is jaarlijks voldoende vraag door de ouders naar Vrijeschool pedagogiek binnen het SBO. Daarbij komt dat er een zeer positief beeld bij de ouders is over de Tobiasschool Amsterdam in het algemeen.

De school streeft bij de leerlingen naar sociale redzaamheid, talentontwikkeling, oriëntatie als wereldburger. Ook de sociale vaardigheden die hier bij horen komen in de klassen veelvuldig door groepsbesprekingen aan de orde. Daarnaast is het zelfstandig werken voor deze kinderen een voortdurend aandachtspunt. De RvT stelt zich voortdurend op de hoogte over de ontwikkelingen van het beleidsplan, kwaliteitsplan, rendementcijfers en benchmark-gegevens zijn leidend bij het informatie vergaren. Zaken als tevredenheid van de leerlingen, leraren en ouders krijgen regelmatig aandacht en verdieping. Er is een voldoende

congruentie tussen de opbrengsten en kwaliteiten door de leraren vastgesteld, wordt door de bestuurder vastgesteld. De bestuurder stelt de RvT in ruime mate op de hoogte van de belangrijkste acties en voortgang. De RvT ziet het inspectiebezoek 2017 met vertrouwen tegemoet.

Visie.

Het beleidsplan maakt voldoende melding van de visie van de school inzake de Vrijeschool pedagogiek en de antroposofische visie die daar achter schuil gaat.

Alle aan de school verbonden personen voelen zich betrokken bij deze visie, zowel in denken als ook bij de operationalisering ervan.

De schoolgids, schoolplan 2015-2019, de website en de documenten t.a.v. schoolontwikkeling verwoorden en stralen deze visie uit. Regelmatig wordt er binnen teamverband gesproken en nagedacht over de visie.

Wel is het zo dat bij wisseling van leerkrachten de school meer en meer wordt geconfronteerd met het feit dat er steeds meer leraren zich melden die niet of nauwelijks Vrijeschool achtergrond hebben.

Zowel de RvT als het bestuur zijn zich terdege bewust van het feit dat in de bij- en herscholing hieraan moet worden gewerkt. RvT en bestuur stellen daarom scholingsgelden ter beschikking.

Routeplan.

De acties worden in een jaarlijkse onderwijsagenda beschreven. Het schoolplan is in een 5-jarencyclus in een matrix vastgelegd. Tussentijdse evaluaties liggen ten grondslag aan het bijstellen ervan.

Bewegen en meten.

De RvT ziet erop toe dat de schoolplanning voldoende inspeelt op de beleidlijnen vanuit ministerie en gemeente. De RvT moet helaas wel vaststellen dat de verplichtingen die rijk en gemeente verlangen een onevenredige verzwaring van de taken van leerkrachten zijn. Deze worden als vanzelfsprekend gezien.

Risicomanagement.

De RvT bevraagt de bestuurder regelmatig op de actualiteiten vanuit de benchmark en actuele stedelijke ontwikkelingen. De RvT heeft daarover een behoorlijk inzicht verkregen mede omdat de bestuurder de RvT daarover uit zich zelf informeert. De bestaansgrond van de school wordt zowel door bestuurder als RvT zeer goed in de gaten gehouden. Financiële inzichten en de voortgang van de financiën zijn vaste agendapunten binnen het algemeen bestuur. De RvT heeft in alle opzichten een uitstekend beeld van de positieve ontwikkelingen op dit gebied. De Tobiasschool "draait" goed.

De Raad van Toezicht maakt, daar waar nodig, gebruik van ondersteunende diensten: Vizyr (administratiekantoor) (2017 overgenomen door ONS) en VBS (onderwijsontwikkelingen, juridische

zaken). Dit laatste geschiedt of in het gezamenlijk overleg of in een separaat overleg van de Raad zelve.

De leden van de Raad van Toezicht hebben in 2016 geen honorering ontvangen. De functie is onbezoldigd. Onkosten kunnen worden gedeclareerd.

Tenslotte samengevat:

1. de Raad van Toezicht heeft haar goedkeuring gegeven aan de begroting 2016, begroting 2017, de meerjarenbegroting en het jaarverslag 2016, alsmede het strategisch meerjarenplan
2. de Raad van Toezicht heeft toezicht uitgeoefend op de naleving van de wettelijke verplichtingen en de code goed bestuur
3. de Raad van Toezicht heeft toezicht uitgeoefend op de rechtmatige verwerving en aanwending van de middelen
4. de accountant is benoemd op voordracht en instemming van de Raad van Toezicht
5. de bestuurder is aangesteld door de Raad van Toezicht en wordt bezoldigd op basis van de rijksnorm cao-primair onderwijs
6. de inhoud van het bestuursverslag 2016 van de bestuurder wordt door de Raad van Toezicht volledig onderschreven

FINANCIËEL BELEID

De financiën van de Tobiasschool zijn een punt van aandacht bij de bestuursvergaderingen. De begroting wordt besproken, indien nodig bijgesteld.

Het SBO staat onder druk, wat o.a. gevolgen heeft voor de leerlingenaantallen en de daar uit voortvloeiende inkomsten.

Een kleine één-pitter is kwetsbaar op het gebied van personeel en personeelsbeleid.

In 2011 heeft het bestuur daarom een benchmarkrapport laten opstellen door van Ree accountants. In 2017 zal aan het VBS opdracht worden gegeven een nieuw bestuursformatieplan op te stellen, n.a.v. het veranderende leerlingaantal en groei van het personeel.

Het bestuur houdt daarom een hogere kapitalisatiefactor aan dan gebruikelijk voor scholen van deze omvang.

Het bestuur heeft er rekening mee gehouden dat er in 2016 nog extra investeringen/afrekeningen zouden plaatsvinden m.b.t. (ver)nieuwbouw. Er is reeds geïnvesteerd in inrichting, infrastructuur en onderwijsmiddelen.

Bekostigingsgrondslag

Het aantal leerlingen was enkele jaren (o.i.v. WSNS) dalende maar vanaf 2009 is er weer een stijgende lijn. Per 1 oktober 2016 stonden er 63 i.p.v. 46 leerlingen ingeschreven. Vanaf 2009 is er een positief resultaat. In 2016 is er een onderbouwd verlies.

Kengetallen

kengetal 31/12	2016	2017	2018	2019
Personele bezetting in fte				
-management	0,2	0,2	0,2	0,2
-OP	6,6265	6,6265	7,0	7,0
-overige medew	0,54	0,54	0,54	0,54
leerlingenaantallen	46-63	63	60	60

1-10-2015: 43 1-10-2016: 63

Liquiditeit

Het liquiditeitsratio zijnde de vlottende activa in verhouding tot vlottende passiva

2016	2015	2014
4,69	5,73	7,08

De liquiditeit in 2016 was 426.968

Solvabiliteit

Zijnde verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen

2016	2015	2014
83,51%	84,40%	86,24%

Rentabiliteit

Exploitatieresultaat in verhouding tot totale baten (incl. rentebaten)

2016	2015	2014
-2,96%	6,18%	6,99%

f

Personele lasten Ten opzichte van de totale lasten

2016
81,26%

Kapitalisatiefactor

Balanstotaal -/- vaste activa gebouwen afgezet tegen de totale baten

2016	2015	2014
94,43%	98,76%	97,12%

Baten en lasten

Baten	Begroting 2016	2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Rijksbijdrage	562.770	590.601	617.750	651.000	658.000
Overige overheids-Bijdragen/subsidie	13.000	20.082	10.000	10.000	10.000
Overige baten	0	811	0	0	0
Totaal baten	575.770	611.494	627.750	661.000	668.000
Lasten					
personeelslasten	476.000	511.646	525.900	547.000	551.000
afschrijvingen	13.500	17.411	17.000	17.000	17.000
huysvestingslasten	28.000	33.211	31.850	32.000	32.000
Overige lasten	58.650	67.378	59.000	60.000	60.000
Totaal lasten	576.150	629.646	633.750	656.000	660.000
Saldo baten en lasten	- 380	-18.152	- 6.000	5.000	8.000
Saldo financiële bedrijfsvoering					

Saldo buitenge-wone baten en lasten	400	73	0	- 500	- 500
Totaal resultaat	20	-18.079	- 6.000	4.500	7.500
Incidentele baten en lasten in totaal resultaat					

Begroot was een saldo van € 20,00 dat is uiteindelijk een negatief saldo van € 18.079,00 geworden.

Dit verschil van ongeveer € 18.000 is ontstaan door:

- De **toename in de baten** is vooral te verklaren door hogere baten van het Rijk in verband met de additionele bekostiging van het SBO vanuit het samenwerkingsverband. Afrekeningen SWV voor de overgang (in het kader van Passend onderwijs) naar het nieuwe SWV (2%-regeling), die bij vaststellen begroting nog niet bekend waren en derhalve niet meegenomen.
- De **toename in de lasten** zijn hoger dan begroot. De **personeelskosten** zijn gestegen, omdat halverwege 2016 er is besloten een extra groep te starten. (Was in 2015 bij het opstellen van de begroting, geen sprake van). Dat vraagt om een voorinvestering. Kosten extra personeel en de vergoeding van het rijk (teldatum) lopen niet parallel.

In 2016 is er nog geïnvesteerd en afgerekend m.b.t. de (ver)nieuwbouw. Er zijn gedurende het laatste bouwjaar andere keuzes gemaakt: extra geïnvesteerd in inrichting en infrastructuur. Daarmee zijn de **afschrijvingslasten** hoger uit gevallen.

De **huisvestingslasten** waren voor ons moeilijk in te schatten. Het is een modern, groter gebouw, vol met technologie, wat nog afstelling vereist. We hadden geen ervaringscijfers.

Aan de **leermiddelenkant** heeft het bestuur/RVT ruimte gegeven aan de school om zaken meer af te stemmen op de nieuwe gebouw situatie (o.a. meer ICT) en te anticiperen op de groei (17 leerlingen, 27% groei).

In 2016 heeft de Tobia school € 4.746,00 ontvangen van OC&W inzake **de prestatiebox**. Belangrijke thema's waarvoor de middelen zijn ingezet zijn:

Opbrengstgericht werken: Er zijn door de school nieuwe materialen aangeschaft t.b.v. groep doorbroken rekenen (nieuw beleid), leesinterventie en leesmaterialen. Daarnaast heeft de school aanvullingen voor een digitaal LVS, ParnasSys, aangeschaft om leerlingen beter te kunnen volgen en daarmee de binnen Amsterdamse SBO scholen afgesproken lijn te volgen.

De invoering/scholing gaat over meerdere jaren.

Professionalisering: Naast korte cursussen o.a. op het gebied van de sociaal emotionele ontwikkeling (BVS) is er, in samenwerking met

de Begeleidingsdienst van Vrije Scholen, voortgebouwd met het team op eerdere scholingsmomenten, om zo de competenties van de leerkrachten te vergroten. Dit naast individuele scholing.
Cultuureducatie: Als aanvulling op het Amsterdamse aanbod zijn er excursies geweest naar musea en theater, naast creatieve activiteiten op de school (textiel, handvaardigheid, koken) zelf.

Balans

Baten	31-12-2015	31-12-2016	Prognose 2017	Prognose 2018	Prognose 2019
<i>Vaste activa</i>					
Materiële VA	65.970	137.672	123.905	111.515	100.364
<i>Flottende activa</i>					
Vorderingen OCW	31.355	31.674	30.000	30.000	30.000
Overige vordering	10.252	11.086	10.000	10.000	10.000
Liquide middelen	514.062	426.968	439.558	456.448	475.099
Totaal activa	621.639	607.400	603.463	607.963	615.463
Passiva					
<i>Eigen vermogen</i>	516.454	498.375	493.463	497.963	505.463
Voorzieningen	8.230	8.856	10.000	10.000	10.000
<i>Kortlopende Schulden</i>	96.955	100.169	100.000	100.000	100.000
Totaal passiva	621.639	607.400	603.463	607.963	615.463

Ten opzichte van vorig jaar is het balanstotaal afgenomen met €14.239

In 2016 is de **materiële vaste activa** toegenomen ten opzichte van 2015. In 2016 is er nog geïnvesteerd in de (ver)nieuwbouw en daarmee zijn de afschrijvingslasten gestegen. Daarnaast heeft de afrekening extra investering (ver)nieuwbouw plaatsgevonden.

De **liquide middelen** zijn afgenomen. Dit wordt veroorzaakt door het negatieve resultaat in 2016 en de investeringen/afrekeningen t.a.v. het gebouw. De stichting Tobiaasschool heeft geen beleggingen (is beleid) en heeft het grootste deel van haar liquide middelen verspreid over twee banken: Triodosbank en ASN-bank.

De **vorderingen** (o.a. gemeente) en **voorzieningen** (o.a. personeel) zijn ongeveer gelijk gebleven.

Onder de **kortlopende schulden** zijn posten opgenomen als te betalen vakantiegeld en mogelijk vooruit ontvangen subsidies.

Vooruitblik

(beschrijving van de belangrijkste ontwikkelingen en risico's die een financieel effect kunnen hebben).

Op basis van de gegevens kan gesteld worden dat de reservepositie van de stichting gezond is te noemen. Het weerstandsvermogen volgens de beschrijving VOS/ABB (op basis E&Y) te weten (EV-Mat.act.): rijksbijdrage komt voor de Tobiaasschool neer op 61%, d.w.z. een laag risicoprofiel. Het voorgenomen beleid is uitgevoerd met het gewenste resultaat. Interne

risicobeheersing/controle is onderdeel van de vergadercyclus. Twee maal per jaar wordt er feedback gevraagd van het ondersteunende administratiekantoor (Vizyr).

Het Passend onderwijs gaat gepaard met een stelselwijziging waarin geldstromen anders gaan lopen. Geldstromen die altijd als structureel werden gezien, zijn onzeker geworden. Dit vraagt van de school een waakzaam beleid t.a.v. de personele bezetting. Een flexibele schil kan noodzakelijk zijn om op veranderende posities in te spelen. Een voorbeeld is de bezuiniging, het stoppen augustus 2016, van de LGF-gelden (lichte en zware ondersteuning). Door de is school is tijdig geanticipeerd (ouders/ middelen).

Er is wel (tussentijds), in overleg met het SWV Amsterdam/Diemen een besluit genomen om te komen tot een tussentijdse groei met 17 leerlingen (46 naar 63). De groei met een klas (17 leerlingen) is in verhouding tot de omvang van de school explosief (27%). De groei vraagt om een voorinvestering. De vergoeding van OC&W lopen niet parallel. Dat kan de school zich veroorloven door gebruik te maken van de ruime eigen middelen. Pas in 2018 kan de school van de volle omvang financiële vergoeding profiteren.

Gezien de demografische ontwikkelingen in Amsterdam en de ontwikkelingen t.g.v. passend onderwijs is het lastig in te schatten hoe de ontwikkeling van de leerlingenaantallen er uit gaat zien de komende jaren. Voor het SBO wordt verwacht dat de dalende trend van leerlingenaantal stopt.

Mocht het leerlingenaantal zich niet continueren is er via natuurlijke afvloeiing (pensionering 1 fte, binnen 2 jaar) direct te anticiperen op vermindering inkomsten (flexibele schil).

De investering die in de (ver)nieuwbouw is gedaan, was gelimiteerd en is afgerond. Verder is er streng toezicht geweest op de beheersing van de beschikbare gemeentelijke gelden (geen overschrijdingen) t.b.v. de bouw en heeft de eindafrekening plaatsgevonden. Verwacht mag worden dat de gebouwkosten/investeringen de komende jaren laag zullen zijn.

Treasurymanagement

De Tobiasschool is een uiterst kleine school. We kunnen ons, o.a. vanwege het éénpitter zijn, geen risicovol beleid veroorloven. Met betrekking tot lenen en beleggen stelt zich dan ook het bestuur/RVT op het standpunt dat de Tobiasschool zich zulk beleid niet kan veroorloven. De Tobiasschool heeft een Treasurystatuut welke opnieuw in vastgesteld op 8 mei 2017.

Samenwerkingsverband

Vanuit het SWV Amsterdam/Diemen werden er middelen ter beschikking gesteld om leerlingen met extra zorg, middels lichte en zware ondersteuning bij te staan. De Tobiasschool heeft de gelden besteed aan klassenverkleining bij de jongste leerlingen, extra personeel voor individuele begeleiding en het inhuren van externe expertise. Deze extra middelen stopten augustus '16.

Toekomstige financiële ontwikkelingen

Onderwijs

De Tobiasschool volgt de ontwikkelingen met betrekking tot Passend Onderwijs. In allerlei overlegorganen wordt hier actief over meegesproken. Passend Onderwijs en een mogelijk nieuw bekostigingsstelsel hebben gevolgen, ook voor onze school. Hoewel de reikwijdte op dit moment nog niet is te overzien. Daarnaast zal de ingreep op de leerling-gebonden financiering (LGF) voor SBO scholen financieel verder negatief uitpakken. De conceptplannen vanuit het SWV hieromtrent zijn klaar. Deze zijn door de Tobiasschool doorberekend.

Samen met andere SBO-scholen wordt er in het Amsterdamse met ondersteuning van de VBS en het SBO-werkverband actief samengewerkt om goed SBO-onderwijs betaalbaar te houden en de bijzondere positie te kunnen blijven garanderen. Landelijk is de Tobiasschool in het SBO-werkverband actief.

Bezetting

De veranderingen in het onderwijs zorgen voor een algehele daling van het aanbod SBO leerlingen. Ondanks de vele fusies om ons heen, merkt de Tobiasschool dat op dit moment niet in haar leerlingenaantal (groeit). Ook huisvesting en onderwijskundige vernieuwing kunnen een positief effect hebben op de langere termijn. Daarbij is de samenwerking met het VO (directe plaatsing, geen loting) een sterke troef.

Huisvesting

In 2016 is er verder gewerkt aan de procedurele, financiële en voorzieningen kant met de samenwerkingspartner VOVA, t.a.v. de gezamenlijk in gebruik zijnde (ver)nieuwbouw. Dankzij de strenge regie vanuit de Centrale Dienst Huisvesting van het ROCvA is er binnen de begroting gewerkt en is er geen financiële nasleep t.a.v. bouwkosten.

F. Bronkhorst

Directeur

april 2017

Financiële positie 2016

Ter analyse van de financiële positie dient de volgende opstelling, welke is gebaseerd op de gegevens uit de balansen:

Vergelijkend balansoverzicht

	31-12 2016		31-12 2015	
	x € 1.000	%	x € 1.000	%
Activa				
Materiële vaste activa	137.672	22,7%	65.970	10,6%
Vorderingen	42.760	7,0%	41.607	6,7%
Liquide middelen	426.968	70,3%	514.062	82,7%
	<u>607.400</u>	<u>100,0%</u>	<u>621.639</u>	<u>100,0%</u>
Passiva				
Eigen vermogen	498.375	82,0%	516.454	83,1%
Voorzieningen	8.856	1,5%	8.230	1,3%
Kortlopende schulden	100.169	16,5%	96.955	15,6%
	<u>607.400</u>	<u>100,0%</u>	<u>621.639</u>	<u>100,0%</u>

Resultaat

Het resultaat over 2016 bedraagt € -18079 Tegenover € 38885 over 2015.

De resultaten over beide jaren kunnen als volgt worden samengevat:

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
Baten			
(Rijks)bijdragen OCW	590.601	562.770	609.707
Overige overheidsbijdragen	20.082	13.000	17.943
Overige baten	<u>811</u>	<u>0</u>	<u>250</u>
Totaal baten	<u>611.494</u>	<u>575.770</u>	<u>627.900</u>
Lasten			
Personele lasten	511.646	484.100	494.410
Afschrijvingen	17.411	13.500	9.268
Overige lasten	<u>100.589</u>	<u>78.550</u>	<u>86.273</u>
Totaal lasten	<u>629.646</u>	<u>576.150</u>	<u>589.951</u>
Saldo baten en lasten	<u>-18.152</u>	<u>-380</u>	<u>37.949</u>
Financiële baten en lasten			
Financiële baten en lasten	73	400	936
Resultaat baten en lasten	<u><u>-18.079</u></u>	<u><u>20</u></u>	<u><u>38.885</u></u>

Kengetallen

Met de kengetallen kan de financiële toestand van de stichting worden beoordeeld en gemeten.
 De kengetallen geven de toestand op 31 december weer, er is dus sprake van een momentopname.

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Liquiditeit <i>(vlottende activa/kortlopende schulden)</i>	4,69	5,73
Solvabiliteit 1 <i>(eigen vermogen (excl. Voorzieningen) / totaal passiva * 100%)</i>	82,05	83,08
Solvabiliteit 2 <i>(eigen vermogen (incl. Voorzieningen) / totaal passiva * 100%)</i>	83,51	84,40
Rentabiliteit <i>(saldo gewone bedrijfsvoering / totale baten * 100%)</i>	-2,96	6,19
Weerstandvermogen <i>(eigen vermogen -/- materiële vaste activa) / totale rijksbijdragen * 100%</i>	61,07%	73,89%
Materiële lasten / totale lasten	18,74	16,19
Kapitalisatiefactor <i>(balanstotaal -/- bw geb&terr) / (totaal baten + fin.baten) * 100%</i>	94,43	98,76

B1 Grondslagen voor de jaarrekening

ALGEMEEN

De cijfers van 2015 zijn indien noodzakelijk geherrubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met 2016 mogelijk te maken.

Verslaggevingsvoorschriften

De jaarrekening is (voorzover niet anders vermeld) opgesteld in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving, zoals weergegeven in Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, met in het bijzonder RJ 660 (Onderwijsinstellingen). Eventuele stelselwijzigingen zijn verwerkt conform RJ 140.208.

Algemeen

Voorzover bij de afzonderlijke posten niet anders is vermeld, zijn de activa en passiva voor de nominale waarde opgenomen. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Geldeenheid en taal

De jaarrekening en het jaarverslag wordt in de Nederlandse taal opgesteld en gepubliceerd en in euro's uitgedrukt.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

ACTIVA

Materiële vaste activa

Gebouwen en terreinen

Wanneer sprake is van economisch eigendom worden de gebouwen en terreinen geactiveerd. Deze gebouwen en terreinen worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijving en indien van toepassing met bijzondere waardevermindering. Afschrijving vindt lineair plaats op basis van de verwachte economische levensduur.

Inventaris, apparatuur en overige materiële vaste activa

De inventaris, apparatuur en overige materiële vaste activa zijn in de balans gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met de afschrijvingen. Deze vaste activa worden lineair afgeschreven op basis van de verwachte economische levensduur. De activeringsgrens is gesteld op € 500.

Boekresultaten op materiële vaste activa worden in de baten en lasten verantwoord.

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen

De vorderingen zijn gewaardeerd op de balans tegen nominale waarde onder aftrek van een (eventueel) noodzakelijk geachte voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Projecten

De onder overige vorderingen en overige schulden opgenomen projecten worden gewaardeerd op basis van de opgeboekte lasten verminderd met de reeds ontvangen vergoedingen. Na afloop van het project wordt het projectresultaat ten gunste van of ten laste van de baten en lasten geboekt. Uitzondering hierop zijn de projecten m.b.t. huisvesting en schades. Resultaten op dit soort projecten worden verwerkt via de voorziening groot onderhoud. Wanneer voorzien kan worden dat er verlies wordt geleden op een bepaald project, wordt bij de waardering rekening gehouden met een voorziening van het te verwachten verlies.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn opgenomen tegen nominale waarde. Tenzij anders vermeld staan de liquide middelen ter vrije beschikking van het bevoegd gezag.

PASSIVA

Eigen vermogen

Bestemmingsreserve (privaat en publiek) en bestemmingsfonds (privaat en publiek). Indien een deel van het eigen vermogen is afgezonderd omdat daaraan vanwege het bevoegd gezag een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsreserve. Als deze beperking is aangebracht vanwege derden wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de Stichting Tobiasschool Amsterdam. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichting vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorziening jubilea

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad van de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtjubilea van personeelsleden.

De voorziening is opgenomen tegen contante waarde van de toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans, gemiddelde salarisstijding en disconteringsvoet. De werkelijke jubilea-uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximum een jaar. De schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Pensioenen

De instelling heeft de toegezegde pensioenregelingen bij bedrijfstakpensioenfondsen verwerkt als zou er sprake zijn van een toegezegde bijdrageregeling.

Voor toegezegde bijdrageregelingen betaalt de instelling op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen. Behalve de betaling van de premies heeft de instelling geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregeling. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

STAAT BATEN EN LASTEN

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten (subsidies en overige baten) en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

BATEN

Rijksbijdragen OCW

De in de baten en lasten opgenomen (normatieve) rijksbijdrage OCW sluit aan op de Rijksbijdragebrieven van OCW, hierbij zal rekening gehouden moeten worden met de segmentatievoorschriften ingeval sprake is van verschillende onderwijssectoren en wetten. Onder (normatieve) rijksbijdrage wordt verstaan: de vergoeding voor personele en materiële kosten, toegerekend naar het verslagjaar. De overige OCW-subsidies worden gespecificeerd per toekenning in de specificatie van de overlopende passiva met betrekking tot het Ministerie OCW (B9: model G).

LASTEN

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende immateriële en materiële vaste activa. In het jaar van investeren wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Verbouwingen	10 jaar
Inventaris en apparatuur	5 tot 10 jaar
ICT	3 jaar
Leermiddelen	5 jaar

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten van de medewerkers in dienstverband vermeld. Uitbestede werkzaamheden vallen onder de overige personele lasten.

Bepaling van het resultaat

Onder baten en lasten wordt verstaan het resultaat op de staat van baten en lasten van het bestuur van de stichting, na dotaties, afschrijvingen of onttrekkingen aan de voorzieningen. Bij de bepaling van het baten en lastenresultaat geldt het voorzichtigheidsprincipe: Lasten en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. De financiële en buitengewone baten en lasten worden afzonderlijk verantwoord in de staat baten en lasten. Het resultaat wordt verwerkt in het eigen vermogen (onder de algemene reserve, waarna op grond van bestuursbesluiten eventueel een toedeling kan plaatsvinden aan bestemmingsreserves dan wel bestemmingsfondsen) in de balans op basis van (het voorstel voor) de bestemming van het resultaat.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. Conform Model C RJ 660. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

B2 Balans per 31 december 2016

Activa	<u>2016</u>		<u>2015</u>	
	€		€	
Vaste Activa				
Materiële vaste activa				
Verbouwingen	29.378		-	
Inventaris en apparatuur	108.294		65.970	
		137.672		65.970
Vlottende activa				
Vorderingen				
Ministerie van OCW	31.674		31.355	
Overige vorderingen en overlopende activa	11.086		10.252	
		42.760		41.607
Liquide middelen				
Kas	1.298		613	
Tegoeden op bank- en girorekeningen	425.670		513.449	
		426.968		514.062
TOTAAL ACTIVA		<u>607.400</u>		<u>621.639</u>

Passiva	2016		2015	
	€		€	
Eigen vermogen				
Algemene reserve	349.510		367.589	
Bestemmingsreserve	<u>148.865</u>		<u>148.865</u>	
		498.375		516.454
Voorzieningen				
Jubileavoorziening	8.856		7.344	
Bindingstoelage	<u>-</u>		<u>886</u>	
		8.856		8.230
Kortlopende schulden				
Crediteuren	43.701		44.699	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	27.252		21.943	
Schulden terzake van pensioenen	6.867		5.123	
Overige kortlopende schulden	-		386	
Overige overlopende passiva	<u>22.349</u>		<u>24.804</u>	
		100.169		96.955
TOTAAL PASSIVA		<u>607.400</u>		<u>621.639</u>

B3 Staat van Baten en Lasten 2016

	Realisatie 2016 €	Begroting 2016 €	Realisatie 2015 €
Baten			
(Rijks)bijdragen OCW	590.601	562.770	609.707
Overige overheidsbijdragen	20.082	13.000	17.943
Overige baten	811	0	250
Totaal baten	611.494	575.770	627.900
Lasten			
Personele lasten	511.646	484.100	494.410
Afschrijvingen	17.411	13.500	9.268
Huisvestingslasten	33.211	28.000	34.210
Overige lasten	32.694	30.000	29.579
Leermiddelen	34.684	20.550	22.484
Totaal lasten	629.646	576.150	589.951
Saldo baten en lasten	-18.152	-380	37.949
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	637	1.000	1.539
Financiële lasten	564	600	603
Totaal financiële baten en lasten	73	400	936
Resultaat baten en lasten	-18.079	20	38.885

B4 Kasstroom 2016

	2016		2015	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		-18.152		37.949
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen	17.411		9.268	
Mutaties voorzieningen	<u>626</u>		<u>535</u>	
		18.037		9.803
Verandering in vlottende middelen				
- Vorderingen	-1.153		-8.799	
- Kortlopende schulden	<u>3.214</u>		<u>19.509</u>	
		<u>2.061</u>		<u>10.710</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		1.946		58.462
Ontvangen interest	637		1.539	
Betaalde interest	<u>-564</u>		<u>-603</u>	
		<u>73</u>		<u>936</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		2.019		59.398
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiele vaste activa	<u>-89.113</u>		<u>-61.156</u>	
		<u>-89.113</u>		<u>-61.156</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-89.113		-61.156
Mutatie liquide middelen		<u>-87.094</u>		<u>-1.758</u>
Beginstand liquide middelen	514.062		515.820	
Mutatie liquide middelen	<u>-87.094</u>		<u>-1.758</u>	
Eindstand liquide middelen		<u>426.968</u>		<u>514.062</u>

B5 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans per 31 december 2016

Activa

Vaste activa

1.2 Materiële vaste activa

	31-12 2016	31-12 2015
	€	€
Verbouwingen	29.378	-
Inventaris en apparatuur	104.961	59.950
Leermiddelen	3.333	6.020
	<u>137.672</u>	<u>65.970</u>

	Verbouwingen	Inventaris en apparatuur	Leermiddelen	Totaal
	€	€	€	€
<i>Boekwaarde</i> 31-12-2015				
Aanschafwaarde	-	79.645	17.204	96.849
Cumulatieve afschrijvingen	-	-19.695	-11.184	-30.879
	<u>-</u>	<u>59.950</u>	<u>6.020</u>	<u>65.970</u>

Mutaties

Investeringen	32.049	57.064	-	89.113
Afschrijvingen	-2.671	-12.053	-2.687	-17.411
Desinvesteringen	-	-15.844	-	-15.844
Afschrijvingen desinvesteringen	-	15.844	-	15.844
	<u>29.378</u>	<u>45.011</u>	<u>-2.687</u>	<u>71.702</u>

Boekwaarde
31-12-2016

Aanschafwaarde	32.049	120.865	17.204	170.118
Cumulatieve afschrijvingen	-2.671	-15.904	-13.871	-32.446
	<u>29.378</u>	<u>104.961</u>	<u>3.333</u>	<u>137.672</u>

Afschrijvingspercentages

Verbouwingen	10 jaar
Inventaris en apparatuur	5-10 jaar
ICT	3 jaar
Leermiddelen	5 jaar

Flottende activa	31-12 2016	31-12 2015
	€	€
1.5 Vorderingen		
Ministerie van OCW	31.674	31.355
<i>Overige vorderingen</i>		
Vervangingsfonds uitkeringen	-	5.227
Vervangingsfonds bonus/malus	-	509
<i>Totaal overige vorderingen</i>	-	5.736
<i>Overige overlopende activa</i>		
Nog te ontvangen rente/dividend	637	1.343
Vooruitbetaald	1.265	1.245
Diversen nog te ontvangen	9.184	1.928
<i>Totaal overlopende activa</i>	11.086	4.516
Totaal vorderingen	42.760	41.607
1.7 Liquide middelen		
Kas	1.298	613
Triodos 21.21.90.105	249.493	343.837
ING 69.61.10.555	7.123	3.442
ASN 880.02.75.966 Spaarrekening	125.246	124.107
ING 2275907	2.604	1.062
ING 2275907 Spaarrekening	41.204	41.001
	426.968	514.062

Passiva

	31-12 2016	31-12 2015
	€	€
2.1 Eigen vermogen		
Algemene reserve	349.510	367.589
Bestemmingsreserves	<u>148.865</u>	<u>148.865</u>
	<u><u>498.375</u></u>	<u><u>516.454</u></u>

	Saldo 31-12-2015	Bestemmings- resultaat	Saldo 31-12-2016
	€	€	€
Algemene reserve	367.589	-18.079	349.510
Bestemmingsreserve privaat	148.865		148.865
Totaal Eigen vermogen	<u><u>516.454</u></u>	<u><u>-18.079</u></u>	<u><u>498.375</u></u>

De private bestemmingsreserve is opgebouwd uit eigen middelen waarbij geen sprake is van een door het bestuur opgelegde beperking inzake de besteding hiervan.

	31-12 2016	31-12 2015
	€	€
2.2 Voorzieningen		
Jubilea	8.856	7.344
Bindingstoelage	<u>-</u>	<u>886</u>
	<u><u>8.856</u></u>	<u><u>8.230</u></u>

	Saldo 31-12-2015	Dotatie 2016	Onttrekking 2016	Vrijval 2016	Saldo 31-12-2016
	€	€	€	€	€
Jubilea	7.344	1.512	-	-	8.856
Bindingstoelage	886	-	-886	-	-
Totaal voorzieningen	<u><u>8.230</u></u>	<u><u>1.512</u></u>	<u><u>-886</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>8.856</u></u>

De voorziening voor Jubilea wordt bij opmaak van de begroting voorafgaand aan het kalenderjaar beoordeeld en berekend op basis van de op balansdatum bestaande aanspraken voor de komende tien jaren. Gebaseerd op:

- Leeftijd per medewerker
- Gehele personeelsbestand
- Jaren dienstverband per medewerker
- Omvang dienstbetrekking
- Jubileum bij 25-jarig 50% gratificatie, bij 40-jarige diensttijd 100%
- Gratificatie berekend op individuele salarisgegevens rekening houdend met verwachte gemiddelde salarisstijging op lange termijn en een verdisconteringsvoet.
- Berekening tegen contante waarde
- Rekeninghoudend met een blijfkans.

	Kortlopend deel < 1 jaar €	Langlopende deel > 1 jaar €	Totaal €
Voorziening jubilea	2.845	6.011	8.856
Totaal voorzieningen	<u>2.845</u>	<u>6.011</u>	<u>8.856</u>

2.4 Kortlopende schulden

	31-12 2016 €	31-12 2015 €
Crediteuren	43.701	44.699
Belastingen en premies sociale verzekeringen	27.252	21.943
Schulden terzake van pensioenen	6.867	5.123
Overige kortlopende schulden	-	386
Overlopende passiva	<u>22.349</u>	<u>24.804</u>
	<u>100.169</u>	<u>96.955</u>

Specificatie overige kortlopende schulden

Netto salaris	-	386
	<u>-</u>	<u>386</u>

Specificatie overlopende passiva

Gemeente inzake lokaalonderwijsbeleid	2.791	7.417
Vakantiegeld reservering	17.311	15.859
Accountants- en administratiekosten	<u>2.247</u>	<u>1.528</u>
	<u>22.349</u>	<u>24.804</u>

Model G geormerkte doelsubsidies OCW

Bestuur: 84463

G1. Verantwoording van **subsidies zonder verrekeningsclausule** (Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a)

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing €	Ontvangen t/m verslagjaar €	De prestatie is ultimo verslagjaar conform de beschikking	
	Kenmerk	Datum			geheel uitgevoerd en afgerond	nog niet geheel afgerond
			€	€		
		totaal	-	-		

G2. Verantwoording van **subsidies met verrekeningsclausule** (Regeling ROS art. 13, lid 2 sub b)

G2.A. Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing €	Ontvangen t/m verslagjaar €	Totale kosten €	te verrekenen ultimo verslagjaar €
	Kenmerk	Datum				
			€	€	€	€
		totaal	-	-	-	-

G2.B. Doorlopend tot in een volgend verslagjaar.

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing €	Saldo 1-1-2016 €	Ontvangen in verslagjaar €	Lasten in verslagjaar €	Totale kosten 31-12-2016 €	Saldo nog te besteden €
	Kenmerk	Datum						
			€	€	€	€	€	€
		totaal	-	-	-	-	-	-

B6 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Contract administratiekantoor

Dit betreft een overeenkomst tot dienstverlening met stichting ONS onderwijsbureau te Heerlen.
Het contract is aangegaan op 1 maart 2017. De kosten bedragen € 1.082,90 (excl. BTW)

B7 Overzicht verbonden partijen

Er is geen sprake van verbonden partijen.

B8 Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten 2016

Baten

	Realisatie 2016 €	Begroting 2016 €	Realisatie 2015 €
3.1 (Rijks)bijdragen Ministerie van OCW			
Rijksbijdrage Ministerie van OCW	436.295	431.600	410.944
Rijksbijdragen MI	82.166	82.164	81.000
Rijksbijdragen P&A-beleid	45.619	45.170	43.740
Prestatiebox	4.746	3.836	5.280
Rijksbijdrage SWV lichte ondersteuning	3.125	-	29.709
Rijksbijdrage SWV zware ondersteuning	18.650	-	39.034
Totaal (Rijks)bijdrage Ministerie van OCW	<u>590.601</u>	<u>562.770</u>	<u>609.707</u>
3.2 Overige overheidsbijdragen			
Gemeente inzake lokaal onderwijsbeleid	11.410	13.000	10.571
Gemeente inzake klokurenvergoeding	8.672	-	7.372
Totaal overige overheidsbijdragen	<u>20.082</u>	<u>13.000</u>	<u>17.943</u>
3.5 Overige baten			
Giften/Schenken	250	-	250
Overige	561	-	-
Totaal overige baten	<u>811</u>	<u>-</u>	<u>250</u>

Lasten

	Realisatie 2016 €	Begroting 2016 €	Realisatie 2015 €
4.1 Personele lasten			
Lonen en salarissen	515.536	460.000	472.734
Dotatie jubilea	1.512	-	552
Dotatie/Vrijval overige personele voorzieningen	-886	-	-17
Cursuskosten	14.909	10.000	18.326
Reis- en verblijfskosten	521	100	81
Bedrijfsgezondheidsdienst	1.805	2.500	1.593
Diensten derden	1.718	4.000	4.900
Vrijwilligersvergoeding	4.500	4.500	4.500
Vervangingfonds (bonus/malus)	-509	-	-1.112
Personeelskosten WKR	7.849	3.000	4.570
Werving en selectie	41	-	-
	<u>546.996</u>	<u>484.100</u>	<u>506.127</u>
Uitkeringen (-/-)	-35.350	-	-11.717
Totaal personele lasten	<u><u>511.646</u></u>	<u><u>484.100</u></u>	<u><u>494.410</u></u>

Specificatie Lonen en salarissen

Salariskosten	338.317	460.000	305.569
Dag van de leraar	1.472	-	3.472
Eindejaarsuitkering	20.382	-	18.162
Vakantieuitkering	25.630	-	23.310
Sociale lasten	86.240	-	80.630
Pensioenlasten	43.495	-	41.591
	<u>515.536</u>	<u>460.000</u>	<u>472.734</u>

Aantal fte's

OP	6,182		5,800
OOP	0,505		0,580
DIR	0,200		0,200
	<u>6,886</u>		<u>6,580</u>

4.2 Afschrijvingslasten

Verbouwingen	2.671	-	-
Inventaris en apparatuur	12.053	10.000	5.928
Leermiddelen	2.687	3.500	3.340
Totaal afschrijvingen	<u>17.411</u>	<u>13.500</u>	<u>9.268</u>

	Realisatie 2016 €	Begroting 2016 €	Realisatie 2015 €
4.3 Huisvestingslasten			
Huur gebouwen	31.281	25.000	30.624
Klein onderhoud en exploitatie	1.441	3.000	3.217
Schoonmaakkosten	37	-	54
Heffingen	341	-	307
Tuinonderhoud	111	-	8
Totaal huisvestingslasten	<u>33.211</u>	<u>28.000</u>	<u>34.210</u>

4.4 Overige lasten

Administratie en beheer	14.943	14.000	14.736
Accountantskosten	3.745	2.500	2.547
Telefoonkosten	109	300	174
Deskundigheidsadvies	158	-	-
Drukwerk etc. schoolkrant	444	500	126
Documentatie	902	600	628
Porti en vracht	486	800	353
Diverse kantoorkosten	598	500	399
Diverse kantoorkosten	882	500	997
Verzekeringen	610	650	588
Representatiekosten	2.033	4.000	2.992
Culturele activiteiten	4.080	1.500	2.879
Schoolreclame/PR	560	1.000	584
Contributies	1.450	1.750	1.612
Overige instellingslasten	1.694	1.400	964
Totaal overige instellingslasten	<u>32.694</u>	<u>30.000</u>	<u>29.579</u>

Accountantsshonoraria

Controle van de jaarrekening boekjaar	3.745		2.547
	<u>3.745</u>		<u>2.547</u>

4.4 Leermiddelen

Aanschaf klein inventaris	186	-	130
Leermiddelen algemeen/bibliotheek	23.323	14.050	10.903
Leermiddelen gehandicapten	6.538	5.000	7.053
Toets-/testmateriaal	632	200	189
Reprokosten	517	500	452
Uitstapjes	1.088	-	1.889
Gymnastiek	1.469	-	-
Handvaardigheid/textiele werkvorming	284	-	1.247
Koken	215	-	250
ICT kosten	432	800	371
Totaal leermiddelen	<u>34.684</u>	<u>20.550</u>	<u>22.484</u>

	Realisatie 2016 €	Begroting 2016 €	Realisatie 2015 €
5. Financiële baten en lasten			
Financiële baten			
Rentebaten	637	1.000	1.539
Financiële lasten			
Rentelasten	564	600	603
Totaal financiële baten en lasten	<u>73</u>	<u>400</u>	<u>936</u>

WNT Topfunctionarissen

Bestuur: 84463

Leidinggevend topfunctionarissen met dienstbetrekking																									
Volgnummer	(Fictieve) dienstbetrekking	Aanhef	Voorletters	Tussenvoegsel	Achternaam	Gewezen topfunctionaris	Functie(s)	Aanvang functie	Einde functie	Taakomvang (fte)	Beloning	Belastbare onkostenvergoedingen	Beloning betaalbaar op termijn	Subtotaal bezoldiging	Onverschuldigd betaald bedrag bezoldiging	Totale bezoldiging	Afwijkend WNT-maximum	Individueel WNT-maximum	Motivering overschrijding bezoldigingsnorm	Toelichting overschrijding bezoldiging					
1	ja	Dhr.	F.J.C.M.		Bronkhorst	nee	directeur	1-jan	31-dec	0,2	€	15.192	€	-	€	1.749	€	16.941	€	-	€	16.941	€	21.200	niet van toepassing

Aanvang functie vorig verslagjaar	Einde functie vorig verslagjaar	Taakomvang (fte) vorig verslagjaar	Beloning in vorig verslagjaar	Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen in vorig verslagjaar	Beloning betaalbaar op termijn in vorig verslagjaar	Totale bezoldiging in vorig verslagjaar	Uitkering wegens beëindiging dienstverband	Onverschuldigd betaald bedrag ontsluitkering	Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband, betaald in het verslagjaar	Individueel WNT-maximum ontsluitkering	(Voorgaande) functies	Jaar einde dienstverband	Motivering overschrijding ontsluitkeringsnorm	Toelichting overschrijding ontsluitkeringsnorm
1-jan	31-dec	0,2	€	14.760	€	-	€	1.795	€	16.555					Directeur

Leidinggevend topfunctionarissen zonder dienstbetrekking																			
Volgnummer	Aanhef	Voorletters	Tussenvoegsel	Achternaam	Functie(s)	Aanvang opdracht	Einde opdracht	Maanden vóór verslagjaar	Maanden in het verslagjaar	Uren in verslagjaar	Individueel WNT-maximum	Uitgekeerde bezoldiging in verslagjaar	Onverschuldigd bedrag maanden	Maximum uurtarief	Uitgekeerde bezoldiging per uur	Onverschuldigd bedrag uurtarief	Hoogste onverschuldigd betaald	Totaal bezoldiging	Toelichting overschrijding bezoldiging

Toezichthoudend topfunctionarissen																							
Volgnummer	(Fictieve) dienstbetrekking	Aanhef	Voorletters	Tussenvoegsel	Achternaam	Functie-categorie	Aanvang functie	Einde functie	Beloning	Belastbare onkostenvergoedingen	Beloning betaalbaar op termijn	Subtotaal bezoldiging	Onverschuldigd betaald bedrag bezoldiging	Totale bezoldiging	Afwijkend WNT-maximum	Individueel WNT-maximum	Motivering overschrijding bezoldigingsnorm	Toelichting overschrijding bezoldiging					
1	nee	Dhr.	R.		Regter	Vrz	1-jan	31-dec	€	1.500	€	-	€	-	€	1.500	€	-	€	1.500	€	15.900	
2	nee	Dhr.	H.J.N.		Hiep	lid	1-jan	31-dec	€	1.500	€	-	€	-	€	1.500	€	-	€	1.500	€	10.600	
3	nee	Mw.	J.M.	van	Hedel-Breebaald		1-jan	31-dec	€	1.500	€	-	€	-	€	1.500	€	-	€	1.500	€	10.600	

Aanvang functie vorig verslagjaar	Einde functie vorig verslagjaar	Beloning in vorig verslagjaar	Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen in vorig verslagjaar	Beloning betaalbaar op termijn in vorig verslagjaar	Totale bezoldiging in vorig verslagjaar	Uitkering wegens beëindiging dienstverband	Onverschuldigd betaald bedrag ontsluitkering	Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband, betaald in het verslagjaar	Individueel WNT-maximum ontsluitkering	(Voorgaande) functies	Jaar einde dienstverband	Motivering overschrijding ontsluitkeringsnorm	Toelichting overschrijding ontsluitkeringsnorm
1-jan	31-dec	€	1.500	€	-	€	-	€	1.500					
1-jan	31-dec	€	1.500	€	-	€	-	€	1.500					Vrz
1-jan	31-dec	€	1.500	€	-	€	-	€	1.500					lid
1-jan	31-dec	€	1.500	€	-	€	-	€	1.500					lid

Toelichtingen op de bezoldiging van topfunctionarissen

ocw-rpt-jaarrekening-po_vo-2016-20170301.b.xbrl

31-12-2016
 Enkelvoudig Realisatie

Complexiteitspunten	
Complexiteitspunten gen	2
Complexiteitspunten gen	1
Complexiteitspunten gew	1
Totaal aantal complexiteitsp.	4
Bezoldigingsklasse	A
Bezoldigingsmaximum	€ 106.000
Afwijkende bezoldigingsklass	
Afwijkend bezoldigingsmaxin	

Toelichting op de WNT

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen relevante gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de Raad van Toezicht van
Stichting Tobiasschool Amsterdam
Rietwijkerstraat 55
1059 VX AMSTERDAM

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Stichting Tobiasschool Amsterdam te AMSTERDAM gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Tobiasschool Amsterdam op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2016;
- (2) de staat van baten en lasten over 2016; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Tobiasschool Amsterdam, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.3 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.3 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Eindhoven, 22 juni 2017
Govers Onderwijs Accountants

Drs. A.A.J. Vogels RA

Bijlage bij de controleverklaring:

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

C2 (Voorstel) bestemming resultaat baten en lasten

De verdeling van het exploitatiesaldo over 2016 is vooruitlopend op de goedkeuring door het bestuur al in deze jaarrekening verwerkt.

Overeenkomstig de wettelijke bepalingen is het resultaat ad. € 18.079 negatief over 2016 ten laste gebracht van de algemene reserve.

Dit is reeds in de jaarrekening verwerkt.

Algemene reserve	€
	-18.079
	<u>-18.079</u>
	<u><u>-18.079</u></u>

D1 Gegevens rechtspersoon per 31-12-2016

*	Bestuursnummer	84463
*	Naam en adres van de instelling	Stichting Tobiasschool Amsterdam Poeldijkstraat 255 1059 VX Amsterdam
*	Telefoonnummer	020-6143529
*	Faxnummer	020-6697381
*	E-mailadres	tobiasschool@tobiasschool.nl
*	Internetsite	www.tobiasschool.nl
*	Contactpersoon jaarverslag	Dhr. F. Bronkhorst
*	Telefoonnummer contactpersoon	020-6143529
*	E-mailadres contactpersoon	f.bronkhorst@tobiasschool.vova.nl
*	Brin-nummer + NAW gegevens school	04FC Stichting Tobiasschool